Yap?land?rmac? Sosyal Bilgiler Ö?renme Ö?retme Süreci Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Yap?land?rmac? Sosyal Bilgiler Ö?renme Ö?retme Süreci Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32826

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Yap?land?rmac? Sosyal Bilgiler Ö?renme Ö?retme Süreci Ölçe?i (YSBÖSÖ), Sosyal Bilgiler derslerinde uygulanan ö?renme ve ö?retme süreçlerinin yap?land?rmac? yakla??ma ne ölçüde uygun oldu?unu belirlemek amac?yla geli?tirilmi? özgün bir ölçme arac?d?r. Ölçek, ö?rencilerin deneyimledikleri ö?renme ortam?n?, materyal kullan?m?n?, bilgi transfer yeteneklerini ve s?n?f iklimini de?erlendiren dört temel alt boyuttan olu?maktad?r. Ba?lang?çta 30 maddeden olu?an bu ölçek, kapsaml? geçerlik ve güvenirlik analizleri sonras?nda 20 maddelik nihai formuna ula?m??t?r.

Ölçek, e?itim bilimleri ve sosyal bilgiler e?itimi alan?nda, yap?land?rmac? pedagojik uygulamalar?n etkilili?ini nicel olarak ölçmek isteyen ara?t?rmac?lar için tasarlanm??t?r. Elde edilen istatistiksel veriler, YSBÖSÖ'nün geçerli ve güvenilir bir araç oldu?unu do?rulamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Yap?land?rmac? Yakla??m, Sosyal Bilgiler E?itimi, Ö?renme Süreci, Ö?retme Süreci, Ölçek Geli?tirme, Do?rulay?c? Faktör Analizi, Likert Ölçe?i, Ö?renci Merkezli Ö?renme.

Yazarlar

Halil ?brahim Sa?lam, Abdullah Güngör

Amaç

YSBÖSÖ'nün temel amac?, Sosyal Bilgiler derslerinde uygulanan ö?renme ve ö?retme etkinliklerinin, modern e?itim felsefelerinin temelini olu?turan yap?land?rmac? ö?renme kuram?n?n ilkeleriyle ne denli örtü?tü?ünü saptamakt?r. Ölçek, özellikle ö?rencilerin derse kat?l?m düzeylerini, ele?tirel dü?ünme becerilerini ve bilgiyi gerçek ya?amla ili?kilendirme yeteneklerini ölçmeye odaklanm??t?r.

Bu araç, ö?retmenlerin kendi pedagojik yakla??mlar?n? de?erlendirmelerine, müfredat geli?tiricilerinin ise yap?land?rmac?l??? destekleyen materyalleri ve yöntemleri belirlemelerine yard?mc? olmak üzere tasarlanm??t?r. Ölçek, ö?renme sürecinin dört kritik boyutunu detayl? bir ?ekilde inceleme imkan? sunar.

Yap?

Ölçek, yap?land?rmac? ö?renme ortam?n?n dört ana bile?enini ölçen dört faktörlü bir yap?ya sahiptir. Bu yap?, ö?rencilerin aktif bilgi in?as? sürecini destekleyen çevresel ve davran??sal faktörleri temsil etmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçe?in ölçtü?ü temel yap?lar ?unlard?r: **Ö?retim Materyali** (ö?renmeyi destekleyici kaynaklar?n kullan?m?), **Ö?renci Merkezli Ö?renme** (ö?rencilerin dersin merkezinde oldu?u, i?birlikçi etkinlikler), **Bilginin Transferi** (ö?renilen beceri ve bilgilerin günlük hayata uygulanabilmesi) ve **S?n?f ?klimi** (ö?rencinin kendini rahatça ifade edebildi?i, güvenli ortam).

Geçerlik

YSBÖSÖ'nün yap? geçerli?i, ba?lang?çta iç tutarl?l?k analizleri ile incelenmi?tir. Ölçek geli?tirme sürecinde, orijinal 30 maddelik havuzdan, faktör yükleri ve madde-toplam korelasyonlar? dü?ük olan toplam 10 madde ç?kar?larak 20 maddelik nihai forma ula??lm??t?r.

Ölçe?in faktör analizine uygunlu?unu belirlemek amac?yla **Kaiser-Meyer Olkin (KMO)** ve Barlett Küresellik testleri uygulanm??t?r. Yap?lan analiz sonucunda Kaiser-Meyer Olkin (KMO) de?eri .82 olarak bulunmu?tur. Bu de?er, veri setinin ve örneklem büyüklü?ünün faktör analizi için uygun ve yeterli oldu?unu göstermektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirli?i, Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) sonuçlar? ile test edilmi?tir. DFA, dört faktörlü modelin veri setine iyi uyum sa?lad???n? göstermi?tir.

Elde edilen uyum iyili?i istatistikleri, ölçe?in güçlü bir güvenilirli?e sahip oldu?unu kan?tlamaktad?r. Temel uyum indeksleri ?öyledir: χ^2=758.97, sd=164, RMSEA=.060, NFI=.92, CFI=.94, IFI=.94, RFI=.91, GFI=.93, AGFI=.91 ve SRMR=.06. Bu istatistiksel sonuçlar, Yap?land?rmac? Sosyal Bilgiler Ö?renme Ö?retme Süreci Ölçe?i'nin (YSBÖSÖ) psikometrik aç?dan sa?lam ve güvenilir bir ölçme arac? oldu?unu aç?kça göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçek geli?tirme sürecinde, ke?fedici faktör analizi (KFA) a?amas?nda, faktör yükleri dü?ük ç?kan (1., 8., 12., 14., 18., 28. ve 29. maddeler) 7 madde ve madde-toplam korelasyonu dü?ük ç?kan (23., 24. ve 26. maddeler) 3 madde olmak üzere toplam 10 madde ölçekten ç?kar?lm??t?r. Bu eleme süreci sonucunda 20 maddelik nihai ölçek formu olu?turulmu?tur.

Nihai 20 maddelik ölçek, dört farkl? alt boyutu ölçmektedir. Bu dört faktörlü yap?, daha sonra Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile test edilmi? ve modelin kuramsal yap?y? destekledi?i belirlenmi?tir. Faktörler ve madde say?lar? ?öyledir: Ö?retim Materyali (6 madde), Ö?renci Merkezli Ö?renme (5 madde), Bilginin Transferi (5 madde) ve S?n?f ?klimi (4 madde).

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Geli?tirme Ölçe?i (Development)

Format: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

Mevcut Diller: Türkçe

Hedef Kitle: Ö?renciler

Ya? Grubu: Belirtilmemi? (Sosyal Bilgiler dersi ö?rencileri)

Popülasyon Detaylar?: Sosyal Bilgiler dersini alan ö?renciler.

Test Metodolojisi: 4'lü Likert Tipi Derecelendirme (1=hiçbir zaman - 4=her zaman)

Anahtar Kelimeler

Sosyal Bilgiler, Ö?renme Ortam?, Faktör Yap?s?, Yap? Geçerli?i, Güvenilirlik, Pedagojik Yakla??m, KMO Testi, E?itim Psikolojisi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?t?c?s?: Bilgi mevcut de?il.

Kurum E-posta Adresleri: halil.saglam@medeniyet.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Halil ?brahim Sa?lam (Sorumlu Yazar)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, Sa?lam ve Güngör taraf?ndan 2012 y?l?nda geli?tirilmi?tir. Ölçe?in akademik çal??malarda kullan?m? için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi tavsiye edilmektedir.

Ölçe?in orijinal makalesi ve ek materyalleri a?a??daki ba?lant?lardan indirilebilir:

yapilandirmaci-sosyal-bilgiler-ogrenme-ogretme-sureci-olcegi-toad.pdf (PDF)
yapilandirmaci-sosyal-bilgiler-ogrenme-ogretme-sureci-olcegi-toad.docx (DOCX)

Referanslar

Sa?lam, H. ?. ve Güngör, A. (2012). Yap?land?rmac? Sosyal Bilgiler Ö?renme Ö?retme Süreci Ölçe?inin (YSBÖSÖ) geli?tirilmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi E?itim Fakültesi Dergisi,*

ARABPSYCHOLOGY.COM

12(24), 97-112.

Makalenin dijital ba?lant?s?: edergi.mehmetakif.edu.tr

Yap?land?rmac? Sosyal Bilgiler Ö?renme Ö?retme Süreci Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ö?retim materyali (6 m): ??lemi? oldu?umuz konularla ilgili filmler izleriz.
Ö?renci merkezli ö?renme (5 m): Ben arkada?lar?m?n konular? ö?renmesine yard?m ederim.
Bilginin transferi (5 m): Ö?rendi?im bilgi ve becerileri günlük ya?am?mda kullan?r?m.
S?n?f iklimi (4 m): Derste herkes kendi dü?üncesini rahatl?kla ifade edebilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM